ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5031 ՕԳՈՍՏՈՍ 22/4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1902 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 1 ՀԷՄԱՍԻԻԼ ԱԽԸՐ 1320 ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5031

درعلیه‌ده غلطه‌ده ﴿ آره‌ولك ﴾ غزه‌تسی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոսպլի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Տանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Վերջերս տեղի ունեցած վեհապետական ուղեւորութեանց եւ տեսակցութեանց մէջ ամէնէն նշանակալիցն է Պարսից Շահին Եւրոպա ճամբորդութիւնը, զի նախ նպատակ ունի արդի քաղաքակիրթութեան մէջոցներուն եւ արդիւնքներուն տեղեկանալ, գործադրելու համար զանոնք իր երկրին մէջ՝ կարելի եղածին չափ: Երկրորդ, իր մէն մի այցելութիւնը յատուկ նկատում եւ շարժուռիթ ունի: Աւելորդ է ըսել թէ Անգլիոյ թագաւորին տուած այցելութիւնը եւ Լոնտոնի մէջ դատած պաշտօնական եւ ժողովրդական խանդավառ ընդունելութիւնը խիստ ուշագրաւ էին: Ինչպէս որ խիստ աղէկ հասկացուած ճշմարտութիւն մըն է թէ Պարսկաստանի սահմանակից երկու եւրոպական տէրութիւններէն Անգլիան է անոր ճշմարիտ բարեկամը եւ ոչ թէ Ռուսիան, որ չատոնց գործադրած էր իր մըտադրութիւնները Պարսկաստանի նկատմամբ, եթէ բրիտանական զօրութիւնը արգելք չըլլար: Բնական է թէ պարսիկ քաղաքագէտները ամէնէն աւելի աղէկ հասկցեր են այդ կէտը, որուն համար, իրենց վեհապետին Անգլիա այցելութիւնը ամէնէն էական ու նպատակայարմար նըկատած են:

Իսկ անկէ յետոյ առաջին տեղն ունի Ռուսիա տրուելիք այցելութիւնը, որովհետեւ որչափ ատոյգ է թէ Պարսկաստան կը յարգէ Անգլիան, նոյնչափ ալ ճիշդ է թէ կը վախնայ Ռուսիայէն, քանի որ թէ՛ աւելի ընդարձակ սահմաններով կից է իր երկրին եւ թէ անվիճելի որ Ռուսիոյ քաղաքականութիւնն է միշտ առալ երթալ, միշտ նորանոր մրցումներ ընել: Ռուսիա կրնայ մէկ չունչով իմնել պարսկական ծովեզերքը, երկաթուղիի մէկմէկ կայան ընելով Պէնտէր Ապաս, եւ Պէնտէր Պուշիր: Արդարեւ վաղուց ռուսական դրօշակները ծածանիլ սկսած կ'ըլլային ցարէ Հնդկաց Ովկէանոսին իշխող եւ անգլիական մեծագոյն գաղթավայրին, Հնդկաստանի սպառնացող այդ երկու պարսկական նաւահանգիստներուն մէջ, եթէ անգլիական վերօն չըլլար: Ուրեմն դժուար չէ գլխնալ թէ ի՞նչ են Պարսից զգացումները Ռուսերու եւ Անգլիացիներու նկատմամբ, երբ Շահը կ'այցելէ անոնց իւրաքանչիւրին:

Այլ թողունք իրենց հոգեբանական վիճակը որոշել, ինչպէս որ իրենց շահը կը թելադրէ, եւ դառնանք անգամ մը սա կէտին վրայ խորհրդածել թէ ժամանակի, դարերու, քաղաքական դէպքերու ո՞րպիսի փոփոխութիւն մըն է սա եղածը որ Արեւց եւ Անարեւց, իրան եւ տաներան վաղեմի մեծ պետութեան թագաւորներուն՝ Կիւրոսներու եւ Դարեհներու դահուն յաջորդ վեհապետը՝ որուն նախնիքը կ'իմէին Քրիստոսէ առաջ քանի մը հարիւր տարի Ինդոսէն մինչ Դանուբ, քաղաքագիտական նոյն նրբամտութեամբ վարուիլ ստիպուած է այսօր Լոնտոնի եւ Բեռլինի հետ, ինչպէս որ իր Աքեմենեան նախորդները սովոր էին վարուիլ երբեմն Աթէնքի եւ Սպարտայի հետ, երբ անոնց հակամրցութեան մէջ կը տեսնէին իրենց քաղաքական շահը, եւ հետեւապէս կը նպաստաւորէին երբեմն մէկը, երբեմն միւսը: Այլ վաղնջուց այդ ժամանակներուն մէջ մինչ Մուզաֆիէրէտտին Շահի մեծափառ նախահայրերը, Դարեհներ, Արտաշէսներ եւլն. ասիական աւանդական չքեղութեամբ կը ճոխանային իրենց մեծափարթամ մայրաքաղաքներուն մէջ, տարեցոյն չորս եղանակներուն համեմատ հաստատելով իրենց ընակութիւնը Բաբելոն, Շուշ, Եկբատան եւ Պերսեպոլիս, նոյն այդ տեղերը ո՛չ Լոնտոն եւ Բեռլերսպուրկ դիտութիւն ունէին եւ ոչ Լաուարա Լ՝ի եւ Նիքոլա Բ՝ի վեհապետական ընտանիքները: Այդ պատմական հին ժամանակները աշխարհի քաղաքականութեան մէջ պարսիկ վեհապետներու ձեռքն էր. եթէ ուզէին Աթէնքը կը բարձրացնէին, եւ Սպարտա կը խոնարհեցնէին, եթէ ուզէին, անմիջապէս հակառակը կ'ընէին: եւ միշտ ի հանդէս կը հանէին ճարտարութիւն մը, որուն չնորհիւ անկէ ի վեր 25 դար անցած ըլլալով հանդերձ՝ պարսկական պետութիւնը չատ ելեւէջներ, բաղդի յեղաշրջումներ, վիճակի ձեւափոխութիւններ եւն. եւն. կրելէ յետոյ իակ այսօր կայ ու կը մնայ եւ կը պահէ իր քաղաքական գոյութիւնը, ազգնուական անվիճելի չուքով եւ դարաւոր հնութեան մը ընծայած պատկառանքովը:

Եւ իր գոյութիւնը պիտի պահէ այսուհետեւ ալ աւելի ամուր կերպով: Տարակոյս չկայ թէ ինչպէս Անգլիա անկեղծ է իր նպատակին ու դիտումին մէջ, Ռուսիա ալ այնպէս ըլլալ պիտի ստիպուի, բոլորովին չձգելու համար Պարսկաստանը Անգլիոյ գիրկը, որուն աւելի համակիր ըլլալու պատճառներ ունի անիկա, եւ ատոր համար զարմանալի չէ որ վերջերս Շահը երկաթուղիներու նոր արտօնութիւններ տուաւ Անգլիոյ, մինչ Ռուսիոյ տրուած արտօնութիւնը տակաւին գործադրուած չէ: Բնական է թէ պարսիկ քաղաքագէտները ամէնէն աւելի աղէկ հասկցեր են այդ կէտը, որուն համար, իրենց վեհապետին Անգլիա այցելութիւնը ամէնէն էական ու նպատակայարմար նըկատած են:

Իսկ անկէ յետոյ առաջին տեղն ունի Ռուսիա տրուելիք այցելութիւնը, որովհետեւ որչափ ատոյգ է թէ Պարսկաստան կը յարգէ Անգլիան, նոյնչափ ալ ճիշդ է թէ կը վախնայ Ռուսիայէն, քանի որ թէ՛ աւելի ընդարձակ սահմաններով կից է իր երկրին եւ թէ անվիճելի որ Ռուսիոյ քաղաքականութիւնն է միշտ առալ երթալ, միշտ նորանոր մրցումներ ընել: Ռուսիա կրնայ մէկ չունչով իմնել պարսկական ծովեզերքը, երկաթուղիի մէկմէկ կայան ընելով Պէնտէր Ապաս, եւ Պէնտէր Պուշիր: Արդարեւ վաղուց ռուսական դրօշակները ծածանիլ սկսած կ'ըլլային ցարէ Հնդկաց Ովկէանոսին իշխող եւ անգլիական մեծագոյն գաղթավայրին, Հնդկաստանի սպառնացող այդ երկու պարսկական նաւահանգիստներուն մէջ, եթէ անգլիական վերօն չըլլար: Ուրեմն դժուար չէ գլխնալ թէ ի՞նչ են Պարսից զգացումները Ռուսերու եւ Անգլիացիներու նկատմամբ, երբ Շահը կ'այցելէ անոնց իւրաքանչիւրին:

Այլ թողունք իրենց հոգեբանական վիճակը որոշել, ինչպէս որ իրենց շահը կը թելադրէ, եւ դառնանք անգամ մը սա կէտին վրայ խորհրդածել թէ ժամանակի, դարերու, քաղաքական դէպքերու ո՞րպիսի փոփոխութիւն մըն է սա եղածը որ Արեւց եւ Անարեւց, իրան եւ տաներան վաղեմի մեծ պետութեան թագաւորներուն՝ Կիւրոսներու եւ Դարեհներու դահուն յաջորդ վեհապետը՝ որուն նախնիքը կ'իմէին Քրիստոսէ առաջ քանի մը հարիւր տարի Ինդոսէն մինչ Դանուբ, քաղաքագիտական նոյն նրբամտութեամբ վարուիլ ստիպուած է այսօր Լոնտոնի եւ Բեռլերսպուրկի դիտութիւն ունէին եւ ոչ Լաուարա Լ՝ի եւ Նիքոլա Բ՝ի վեհապետական ժամացոյցի աշտարակը՝ որուն տակ մարդկային եռուզեռ մը կայ. ինչ փոյթ անոր թէ վերը ժամացոյցին սլաքները կը կըտրատեն ժամանակը. կեանքի ընթացքին մէջ ոմվէ մտածողը ժամանակին վրայ, բայց ժամացոյցը կը տիրեցնէ գեղ, տա՛նկ, տա՛նկ. տատներկուքն է ժամը:

Նաւակը կը սահի աւելի արագ. աչքերս կը պարտցնեմ դէպի հիւսիս՝ Հայոց Թաղը, ամիրթատրոնի ատիճանական բարձրութեան վրայ, ու կը փնտռեմ չենք մը որ սիրտս մօտիկ ըլլայ. ահա մեր եկեղեցին իր ցած տանիքով, որուն սեւութիւնը աւելի կը շեշտէ առջեւը եղերող ճերմակ տուներու չարքը, գոթական ձեւով զանգակատունն ալ իր միաթեւ խաչով, որ միշտ բան մը կը կորսնցնէ հովին ամէն մէկ ապտակէն: Ու ներհայեցողութիւնով մը կը փոխադրուիմ Առաջնորդարանը, որ մօտ է եկեղեցիին, պզտիկ բայց կոկիկ չենք մը, ուր Ս. Առաջնորդը կը աքնի գիչեր ցորեկ, գոհացում տալու համար խնդրանքներուն Սամսունցիներէ աւելի Համշէնցիներուն, որոնք Աստծուն օրը ափ կ'առնեն Առաջնորդարանին դուռը: Ու կը խորհիմ թէ անիկա պիտի կրնայ գոհացում տալ Սամսունի հայ համայնքին փափաքին, մօտ օրէն կառուցանելով միջավայրին վայել փառաւոր եկեղեցի մը, որ իրաւամբ պարծանքն ըլլայ ամէն Հայու:

Մեքենաբար ակնարկ մըն ալ հեռուն նորաշէն Համիտիէ հիւանդանոցին վրայ որ բոլորովին կազմ ու պատրաստ, կը սպասէ հիւանդներու: Հիմա ճիշդ դէմն ենք հին Սամսունի՝ որուն պարիսպէ ամրութիւնները եւ հոս ու հոն թափթփուած աւերակները իրենց գոյութիւնը կը քաջալերեն դարերէ ի վեր ու քիչ ակամայ մտածել կու տան մարդկային սերունդներու վրայ, որոնք հոգ ծներ, շնչեր ու թաղուեր են: Եւ հիմա բաղդանդիլները կը քրքրեն անոնց գերեզմանները, հնացած կուժ մը կամ դրամ մը գտնելու տենչով:

Անգին լաճերու խումբի մը պուչտուքները, վարի դին արագիներու կափիպը:

Տուներու լոյսերը կը պլպլան հեռագնտ, կէտկիսելով այն մթութիւնը՝ որ հետզհետէ կը թանձրանայ Սամսունի վրայ. մութ երկինքին տակ՝ այդ պլպլուն կէտերը լուսաւորներու պատրանքը կուտան մեզ:

Քիչ ետքը ամէն բան կը կորսուի աչքերէս ու միայն սանտալին մէջ դանուողներուն խաղի ու զուարճութեան ձայներն էին որոնք կը ծեծէին ցաւոտ գլուխս: Ուղեկից յոյն կիներ վերմակներու մէջ փաթթուեցան ու Սամսունի մլուկներու եւ մեծեղներու ձեռքէն հաղիւ հանգիստ գըտան՝ ինկան Մորիէոսի գիրկին մէջ, մինչդեռ ասդին ես սիրտառանուքի մը մատնուած՝ ալիքներուն կուտայի ինչ որ կերած էի ցորեկին:

Միայն յոյն դեռատի կնոջ մը արգահատող նայուածքը կը սփոփէր վիս. ուզեցի չնորհակալութեան ջուխտ մը խօսք զրուցել իրեն, եթէ ամուսինը խըզպտա յօրանջումով մը չյայտնէր իր արթուն ըլլալը:

Կէս գիշերին, դեկավարին «Զարչամպա Ֆէնէրի» յանկարծական ձայնը կը խանդաբեր մրափիս երանութիւնը՝ զոր կ'օրօրէր նաւուն հեւէջը. աչքերս դէպի ցամաք կը դարձնեմ, փարոսը իր արգահատանքի շողերը կը ցանցնէր իր ոտքերը համբոյրներով լափփղող ջուրերուն վրայ. ցամաքին շատ մօտ էինք. անտառին ծառերը ուրուականներու պէս նատած՝ ծուվերերքը իրենց գլուխները կ'երերցնէին ու խշրտուքով մը կարծես դիւային արձագանգը կուտային նաւուն ողնախարի խշրտուքին:

Կը մրափեմ կրկին: Առուտան արեւին ճառագայթները աչքերս կը ծակին. կ'արթննամ: Թերմէն մեր եռին ձգած ենք, նաւակը ոգեւորուած է. հարաւային կողմէ Եասոնը իր գլուխը երկնցուցած է, պաշտպանելու համար Իւնիէի խորշը, սակայն չէ կրցած: Դէպի արեւմուտք կը փակցնելու կառապաններէն մէկուն գըլխուն: Սակայն բաւականացու բարկացայտ նայուածք մը ուղղելու անոնցմէ մէկուն, կարծես խածնել ուզելով զայն: Ժաք եռին դարձաւ ու արեւամարհոտ ձեւ մը առնելով ըսաւ կնոջը:

—Ռօզ, չես քալեր:

Հաղիւ խօսքը աւարտած, ապշահար դէմքը մը առաւ Ժաք Պրիսէլ. կայարանին ելքի դրան մէջ նչմարած էր Օրիորդ Լիզ Պլէօէն, իր երբեմնի սիրուհին, հակառակ իր վայելուչ հասակը գրկող քաղաքասիրին ու դէմքը ծածկող թանձր քօղին: Ժաք պիտի նախընտրէր այդ կնոջ չհանդիպիլ, որուն հետ իր յարաբերութիւնները խզած էր տասնըհինգ օր առաջ, ամուսնութեան նախընթաց օրը:

Տարակուսելու տեղի չկար: Լիզն էր այդ կինը: Ուրեմն միասին ճամբորդած էին: Եթէ Լիզ իրեն հետեւած էր, իր անձնասիրութիւնը գգուող պարագայ մըն էր ատիկա: Բայց ինչո՞ւ այդ հետապնդումը, անա՛ Ժաքի մտատանջութիւն պատճառող կէտը... Պա՛հ, Լիզ չատ հանդարտութեամբ բաժնուած էր իրմէ: Իրաւ է որ Լիզ հեգնական չեշտով մը ըսած էր այն տունն.

«—Օ՜հ, ապահով եմ, նորէն պիտի դառնաս ինձի դաս: Գրաւ կը դնե՞ս. եա վեց շաբաթը անգամ չատ կը համարեմ:»

—Որո՞ւ կը նայիս, հարցուց Ռօզ իր ամուսնոյն:

Բնազդում թէ գուշակութիւն, Ռօզ մէկը կը փնտռէր իր շուրջը:

—Տե՛ս սա Անգլիացին. կարծես թէ լուլիկի պէս գլուխ մը ունի. ինչ տիպար են սա Անգլիացիները. իրաւ որ կ'ատում դանոնք, բաւ Ժաք:

Ու այդ խանդավառ յայտարարութիւնը արդէլք չեղաւ Ժաքի որ աչքին ծայրովը չդիտէ Լիզը: Այս վերջինը Ժաքը տեսնելու երեւոյթը չունէր: Թերեւս դիտմամբ կ'ընէր:

Հոգ չունիմ թէ ինչպէս Լիզ ինչպէս հասաւ ուսանելու Իւնիէի թէ՛ Հայերէն, թէ Յունին: Յոյն կիները աղօթքի կը կենան, կը խաչակնքեն ու կ'ուխտեն, հեզնոտ խնդուքներ մեր կողմէ բնաւ ասնոց հաւատքին միամտութիւնը չեն խաթարեր. կը մեղադրեն մեզ ըսելով թէ, Այ-Նիքոլա սուրբերէն աղօթք չեղեկավարէ, կարելի՞ էր նաւը քալէ: Մանրամասէկեր կը պատմեն, մանկ ըրէք.— Հարուստ մարդուն մէկը ժամանակին ճամբորդած ատեն փոթորիկի կը հանդիպի ծովու նոյն տեղերը. կ'ուխտէ, կը խոստանայ մեծ մեծ բաներ, եթէ երբեք նաւորդներու այդ պաշտպանը կարեկցի իրենց: Այ-Նիքոլան ապնուաբար չի մերժեր անոր խնդիրքը. մարդը ցամաք կ'ելլէ, բայց իր խոստումը կը մոռնայ: Ուրիշ անգամ երբ այդ մարդը նաւուն ապրանք բեռցած կը ճամբորդէ, Այ-Նիքոլա իր վրէժը կը լուծէ, ընկղմելով նաւն ու տէրը:

Հոն՝ ծովուն վրայ՝ սկեպտիկ դաստիարներ տեղի կուտան. յօժարակամ հաւատաւոր մը կ'ըլլամ, ու ես ալ իմ կարգիս կը խոստանամ ջուխտ մը մոմ, երբ ցամաք ելլեմ ողջմէս: Վերը Զաքըր-Թէփէի սարաւանդը՝ Իւնիացիներուն ամէնէն սիրելի զբօսավայրը՝ յուշերով կը յուզէ զիս. հրնչեկ այն օրերուն որ կեանքի դառնութիւնները դեռ չըմնած՝ ման կու գայինք այդ տեղուանքը ու մեր տաքցած մարմինները կը զովացնէինք Այ-Նիքոլայի ժայռերուն տակ:

Հոն՝ պատուոյանք մը, ապառաժներու կամար մը, կոթող մը, ալիքներէն մաշած հերձատուած, ընութիւնը իր վայրենի աղաւորութիւններուն ցուցադրութեամբ, քմածին, նենտուկ ճարտարապետութեան մը ճաշակը կ'արթնցնէ մէջդ:

Իւնիէի փարոսն ալ կ'անցնինք ու ահա Իւնիէն՝ այդ պզտիկ ու սիրուն քաղաքը ամրողջութեամբ մեր առջեւ կը պարզուի:

Իւնիէ Ա. ՀՈՎԱՍԱՐ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ ՄԷՋ

(Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

Երեւակայեցէք որ, մեր երկսեռ մանուկները, տանը մէջ զօրաւոր անհատականութիւն մը, անդեղլի ինքնապատուութիւն մը ունին: Ինչ որ ուզեն, կ'առնեն, ինչ որ չուզեն կը կոտրեն կը նետեն: Անոնց կամքովն է դպրոցէ դպրոց, կամ դպրոցին խանութի տեղափոխումը: Կան ծնողներ, որոնք իրենց զաւակներուն ուղածները, ի՛նչ գնով ալ ըլլայ, կը կատարեն, յաճախ մեծապակար, վանելով թէ, անոնք կը նեղուին, կը հիւանդանան: Ասիկա օրքան կը չփոյնէ եւ անուղղայ կը դարձնէ դանոնք: Կան ծնողներ, որոնք բնաւ չեն պատժեր, ու չեն յանդիմաներ իրենց զաւակները, ոչ թէ հէրպէրդ Սբէնսրի բնական ուղղութեան հետեւողութեամբ, որ կը տրամադրէ բնութեան հաղորդումին յանձնել մանուկը, այլ անիմաստ գութդուրանքով մը, որ գրժբազդաբար դղջանքի պիտի տանի: Անտարբեր կը մնան, եթէ իրենց որդիները, ուրիշներու վնասներ հասցնեն, իրենց ընկերներու իրաւունքները բռնաբարեն, ու — զարմանալի՛ բան —, եթէ նոյն իսկ մանկական բարկութեան մը ժամանակ, ձեռք վերցընեն իրենց վրայ, կամ հայհոյեն զուարճալիքի համար: Կան ալ, որ իրենց պզտիկներուն ծխախոտ ծծելու, կամ օղի, գինի խմել կը սորվեցնեն, դիտելով անոնց խեղկատակութիւնները: Ու դարձեալ կան ծնողքներ, որոնք գերադոյն պարտականութիւն մը, կամ ազատանքի արտայայտութիւն մը կը նկատեն իրենց համար, ծանրդին անուշեղէններով ու համեղ պատառներով ստածել իրենց պզտիկները, կարծելով թէ ասով կ'երջանկացնեն զանոնք: Այսպիսիներուն համար պերճախօս յանդիմանութիւն մը չէ՞ Արենանի սա խօսքը.«Կեանքի նպատակը ոչ թէ երջանկութիւն է, այլ կատարելութիւն»: Ասիկա ժուժկալութեան հակառակ է եւ ապագային համար շատ ազիսարեր: Աւելի աղէկ էր, եթէ պարզօրէն ստածէին, եւ անոր փոխարէն հոգատար ըլլային անոր յարաբերութիւններուն, որպէս զի բարոյական եւ մաքուր ըլլայ ներքինապէս:

Ու անդին մտածել որ, կան ծնողքներ, որոնք սիալ ըմբռնուած դաստիարակութեան մեթոտով մը, գազանական բարկութեան մը պարագային, սոսկալի կատաղութեամբ, ու վիճակու ատիճան կը գանակոծեն իրենց պզտիկները: Ինչ հակասութիւն. մէկ կողմէ չփոյնել զանոնք ամենէն վնասակար օրինակներով, ամենէն վնասակար դիւրահաճութեամբ, եւ միւս կողմէ մնոտի պատճառներու համար այդքան խժդժութեամբ վարուիլ: Ասիկա չափազանց հակառական է. ժամանակակից դաստիարակութիւնը բոլորովին կ'արգիլէ ատանկ վայրենի արարքներ: Դաստիարակութեան նոր եղանակը կը պահանջէ որ, իմացական զարգացումին համեմատ ըլլայ բարոյական դաստիարակութիւնը: Մարքի ատիճանական յառաջատուութեան համընթաց ըլլայ: Գանալու է զուրդուրանքտա յանդիմանութիւններով, եւ համոզողական ու բարոյական միջոցներով սանձել անոնց ծայրայեղութիւնները, եւ որքան կարելի է բնական հակագործութեան դրութեամբ ղեկանել վնասակար կամ օգտակար միտումները: Մայրերն ալ անհարկի միջամտութիւններով պարակելու չեն ազոց գաղտատեսա արարքները, դիտնալով որ, այդ ուղղութիւնը ապագային թշնառութիւնը կը դարբնէ: Դիտենք որ, մայրական սէրը անհուն եւ անբծաղա է, անոր գութդուրանքն ու աղապատանքը անվերջ է: Սակայն այս յատկութիւնները բարիին օգտակարութեանը գործածելու է: Մօր պարտկումը, տղուն ստախօսութեան ու կեղծաւորութեան օրինակ կ'ըլլայ, եւ կը քաջալերէ զանիկա իր վատթար արարքներուն մէջ:

* * *

Ուսումնական ներկայ տարեշրջանը լմնցած ըլլալով, Յուլիս 1էն սկսեալ արձակուրդ յայտարարուած է: Արձակուրդը նորամուտ սովորութիւն մըն է Տիարպէքիրի համար: Դեռ ասկէ քանի մը տարի առաջ արձակուրդ բառը արհարիրք կ'աղդէր հոս, ու մատանդրամ ուսանողութիւնը, ամբողջ տարին չարաւստակ աշխատութիւններէ ետքն ալ, դատապարտուած էր ամառն ի բուն, առաւօտէն մինչեւ իրիկուն դպրոցական մգած ու նեխած մթնոլորտին մէջ փտեցնելու իր ուղեղն ու մարմինը: Մինակ այդ երեք տարուան ընթացքին մէջ, երբ դպրոցը մանկավարժական ուղղութիւն մը որդեգրեց, ի մէջ այլոց ամառնային արձակուրդի դրութիւնն ալ հաստատուեցաւ, որ շատ բարերար է, երբ նկատողութեան առնենք թէ, Տիարպէքիրի ամառը չափազանց անտանելի է իր կիզանուա տաքերով:

Արձակուրդի օգտակարութիւնը խորապէս դնահատողներէն ենք, եւ գիտենք որ, անիկա սահմանուած է որպէս զի մտալուկ խոնջէնքներով ընդարմացած ուղեղները վերակենդանան, եւ ուսանող մանկութիւնը դպրոցամատին ներկայնայ առողջ մտքով, առողջ մարմնով, եւ որպէս զի դպրոցական աշխատութիւններուն համար ապառած եռանդին տեղ, նոր կորով մթերուի: Ապահովաբար մարքի անընդմէջ ու տարապայման աշխատութիւնը, կամ ամբողջ տարին դպրոցին մէջ միօրինակ փակումը չէ որ մանուկը պիտի օժտէ մտաւորական ու բարոյական պաշարով: Ուսուցանելու մէջ, ո՛րքան նպատողութեան առնուի մանկան տրամադրութիւնները, ու ո՛րքան քիչ չարչարանքի ենթարկուի անոր ուղեղային գործադրանաւորութիւնը, այնքան արդիւնաւոր եւ օգտակար կ'ըլլայ ուսուցումը: Այս պատճառաւ, հոգ չէ թէ, ուսումնական տարեշրջանը երկու տարի պակաս ըլլայ, տարիա մը չէ՛, երբ խորհինք թէ անոր փոխարէն, ուղեղային ընդիջիները նոր կենդանութիւն, նոր առուգութիւն մը պիտի ստանան, որոնցմով պիտի նըպաստաւորուին յաջորդ տարուան աշխատութիւնները:

Սակայն տեսնենք թէ, այս ակնկալութիւնները կը յաջողին եւ ուսանողութիւնը իրօք կ'օգտուի արձակուրդի առաւելութիւններէն: Մենք բոլորովին հակառակը կը տեսնենք: Անոնց բարոյական ու իմացական կրթութիւնը աւելի կը խաթարուի լրջենի յարաբերութիւններու, ու հակաբարոյ խօսակցութեանց երեսէն: Քանի՞ տղաք օդափոխութեան կ'երթան, կամ քանիները իրենց ֆիզիքական ատուդացումին համար նպաստաւոր կացութեան մէջ կը դրուին: Ապահովաբար չատ քիչերը: Մեծամասնութիւնը, տանիքներու, փողոցներու փոչիներուն մէջ, կամ չուկայիկ մթնոլորտի ապականութեան մէջ կը մնան, ուսվերքը ֆիզիքապէս ու մտաւորապէս ալ, աւելի հաչմուած ու այլանդակուած կը վերադառնան: Մտղոք բոլորովին չուարման կը մտանուին, ու փոխանակ անոնց ստացած դպրոցական դաստիարակութեան փչուրները, ընտանեկան հոգածութեան առարկայ դարձնելու, որպէս զի բարոյապէս չտուժեն, ընդհակառակը կը թողուն որ անոնք հսկողութենէ հեռու մնան, հոգ չէ թէ, այլ զի պիտի կորսնցընեն բոլոր այն բարոյական պաշարը, զոր այնքան դժուարութեամբ հաւաքած էին դպրոցին: Կ'անիծեն դպրոցը, կը հայհոյեն, որ վարժապետները իրենց ճիգին համար տղաք իրենց վրայ կը զրկեն, ու յանցանքնին չեն գիտնար:

Այս պարագաներուն, վնասէ զատ, ինչ օգտակարութիւն կ'ունենայ արձակուրդը, որմէ այնքան բարիքներ կ'ակնկալենք: Ու դպրոցը ինչ ընէ, երբ ամէն բան կը չքանայ ընտանեկան յարկին տակ: Արդարութի՞ւն է ասոր համար մեղադրել ու դատապարտել դպրոցը, որ արդէն կարելիութեան չափով կ'աշխատի ուսանողութեան բարոյացման: Պարզօրէն խօսելով, մենք կ'արգահատինք այս կացութեան վրայ, որուն ապագան չարագուշակ կը տեսնենք: Ընտանիքը գործածկից եւ հետեւորդ ըլլալու է դպրոցին, որպէս զի ամուր դաստիարակութիւն մը կազմուի: Եթէ անասարքեր կամ անկանոն ըլլայ, դպրոցական կրթութիւնը միակողմանի հանդամանք մը կը ստանայ, որով նիւթական ու բարոյական զոհողութիւնները ապարդիւն կը մնան: Ուղղամիտ դաստիարակութեան ասլեւ, խմացական կրթութիւնը երկրորդական կը մնայ, բաղդատմամբ բարոյական կրթութեան, որ անհատին նկարագրին բարացուցական հիմերն են: Նկարագիր մը, մանկութեան տարիքէն սկսեալ զօրաւորապէս հիմնարկուելու է, որպէս զի կեանքի յեղաշրջումները չզօրեն դանիկա խարխլելու: Եթէ կ'ուզենք նկարագրի տէր սերունդ մը ունենալ, աշխատինք անոր բարոյական դաստիարակութեան: Ասիկա որքան կարեւոր ու անհրաժեշտ, այնքան ալ բարմանելի է: Ծնողական բուն սէրը, զոր գգուանքի, համբոյրներու, խանդաղատանքի, կամ մինակ ատամբայնի գոհացումներուն մէջ չի կայանար, ամենէն մեծ սէրը առողջ ու հեռանկար կրթութիւնն է, որ ենթական երջանիկ կ'ընէ ապագային մէջ: Արմատաթիլ ընենք անոնց մէջէն անարդարութեանց սերմերը, չարութեան միքրոպները, ու անոնց փոխարէն տեղաւորենք առաքինական զգացումներու, այլասիրական ձգտումներու ու մարդկային պարտականութիւններու տարերը: Պէտք չէ որ հաճոյակատար մեքենաներ ըլլանք անոնց համար, պէտք չէ որ անոնց առջեւ աղատտ խօսակցութիւններ ընենք բարոսա-

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՐԹՈՆԸ (1)

ԲՕԼ-ՎԻՊԹՈՐ-ՄԱՐԿԻՊԹ

ՆԻՍԻ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ

Ս..

—Նի՛ս, Նի՛ս:

Կառախումբը կանգ առաւ: Ուղեւորներու ալիք մը դռնակներէն դուրս կը խուժէր: Այնպիսի պռոչտուքներով, որոնք նկուղներէ դուրս կ'ելլէին կարծես քան թէ մարդկային կուրծքերէ, կառախումբի պաշտօնեաները միշտ կը պոռային. «Նի՛ս, Նի՛ս:» Ցաւագին չեշտով մը կը ծանրանային ի՛ն վրայ, իբր թէ ուզէին ի վեր հանել ճակատագիրը ամէն անոնց, որոնք կ'երթային ընկղմիլ հաճոյքի քաղաքին մէջ:

Ժաք Պրիսէլ քարափին վրայ ցատկեց: Իր անցուցած դինուորական կեանքը պատճառ եղած էր որ Ժաք յախուռն շարժումներ եւ հապճեպ խօսուածք մը ունենայ: Վակոնէն վար իջնելէն յետոյ ետին դարձաւ Ժաք ու ձեռքը տարաւ կնոջ մը, որ չատ գեղանի ու իրը ըլլալու առաւելութիւնը ունէր: Ժաք ջղագրգռուած երկար ճամբորդութենէն, կառախումբի լեցուն ուղեւորներէն ու խարտեաշ մարդու մը հիացիկ նայուածքներէն Ռօզի ուղղուած, սկսաւ ճամպարանքով ճեղքել ամբոխը, տոմսակ հաւաքողին դադարութիւնը պախարակելով: Ժաք կը յառաջանար, պեսերը վեր ցցած, պանդոկի կառապաններու հոծ չարքի մը մէջէն, որոնք կը պոռային.

—Օթէլ տը Նիս, Օթէլ տ'Անկլըթէր, Օթէլ Ռո-Սէժուր... Այս կողմէն, Օթէլ տը Պրապանթ, պարո՛ն, Էլէֆթրիք Օթէլ, տիկի՛ն:

Ժաք խլացած կառապաններու պռոչտուքներէն ու մեւնոյն ատեն զայրացած, փափագ կը զգար ձեռքի պայուսակը փակցնելու կառապաններէն մէկուն գըլխուն: Սակայն բաւականացաւ բարկացայտ նայուածք մը ուղղելու անոնցմէ մէկուն, կարծես խածնել ուզելով զայն: Ժաք եռին դարձաւ ու արեւամարհոտ ձեւ մը առնելով ըսաւ կնոջը:

—Ռօզ, չես քալեր:

Հաղիւ խօսքը աւարտած, ապշահար դէմք մը առաւ Ժաք Պրիսէլ. կայարանին ելքի դրան մէջ նչմարած էր Օրիորդ Լիզ Պլէօէն, իր երբեմնի սիրուհին, հակառակ իր վայելուչ հասակը գրկող քաղաքասիրին ու դէմքը ծածկող թանձր քօղին: Ժաք պիտի նախընտրէր այդ կնոջ չհանդիպիլ, որուն հետ իր յարաբերութիւնները խզած էր տասնըհինգ օր առաջ, ամուսնութեան նախընթաց օրը:

Տարակուսելու տեղի չկար: Լիզն էր այդ կինը: Ուրեմն միասին ճամբորդած էին: Եթէ Լիզ իրեն հետեւած էր, իր անձնասիրութիւնը գգուող պարագայ մըն էր ատիկա: Բայց ինչո՞ւ այդ հետապնդումը, անա՛ Ժաքի մտատանջութիւն պատճառող կէտը... Պա՛հ, Լիզ չատ հանդարտութեամբ բաժնուած էր իրմէ: Իրաւ է որ Լիզ հեգնական չեշտով մը ըսած էր այն տունն.

«—Օ՜հ, ապահով եմ, նորէն պիտի դառնաս ինձի դաս: Գրաւ կը դնե՞ս. եա վեց շաբաթը անգամ չատ կը համարեմ:»

—Որո՞ւ կը նայիս, հարցուց Ռօզ իր ամուսնոյն:

Բնազդում թէ գուշակութիւն, Ռօզ մէկը կը փնտռէր իր շուրջը:

—Տե՛ս սա Անգլիացին. կարծես թէ լուլիկի պէս գլուխ մը ունի. ինչ տիպար են սա Անգլիացիները. իրաւ որ կ'ատում դանոնք, բաւ Ժաք:

Ու այդ խանդավառ յայտարարութիւնը արդէլք չեղաւ Ժաքի որ աչքին ծայրովը չդիտէ Լիզը: Այս վերջինը Ժաքը տեսնելու երեւոյթը չունէր: Թերեւս դիտմամբ կ'ընէր:

Լիզ մէկ կողմ քաշուած, մարդու մը սպասելու երեւոյթը ունէր:

Այդ պահուն, թեւաբէմ ու աչքոյժ երիտասարդ մը կառքէ մը վար իջաւ: Առանց քաշուելու, Լիզին մօտ վազեց, ուսերէն բռնեց ու իրարու վրայ համբուրեց զայն: Ցետոյ օգնեց Լիզի, կառք նստելու համար, որ ընդհանուր ճամբայ ելաւ ու Մոսէնա ծառուղիին անկիւնը անհետացաւ:

Ժաք չփոթեցաւ մնաց. ո

ԳՈՎՈՒԹՅՈՒՆ ԶՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐՈՒ

Ս. ՍՈՒՐԲԱԳԱՆՈՍ 1902-1903

Ամիսներ առաջ Ցեղասպանության հիշատակի տարելիցի առթիվ Ս. Սուրբագանոսի զոհերի մասին գրեցինք, որ Ս. Սուրբագանոսի Ազգային Հանձնաժողովը ինչպես նաև Ս. Սուրբագանոսի Ազգային Ուսումնարանը ամենայն եռանդով զբաղվում են զոհերի հիշատակը հավերժացնելու գործով։ Ուրախ ենք հաղորդելու, որ Ս. Սուրբագանոսի Ազգային Ուսումնարանի Տնօրենությունը ամենայն ուշադրություն դարձնելով Ս. Սուրբագանոսի զոհերի հիշատակին, 1902-1903 ուսումնական տարվա ընթացքում ամեն ուրբաթ երեկոյան ուսումնարանի դահլիճում հանրային դասախոսություններ է կազմակերպել։ Դասախոսությունները կարդացել են ուսումնարանի ուսուցիչներ Գ. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը, Ս. Գրիգորյանը։ Դասախոսությունները հետաքրքրել են ոչ միայն ուսանողներին, այլև հանրությունը։ Դասախոսությունները հետևել են մեծ թվով հանրություն։ Դասախոսությունները հետևել են նաև Ս. Սուրբագանոսի Ազգային Հանձնաժողովի անդամներ

այդ պարագան բարձրագոյն որոշման հաստակ է, ծանոյց պէտք եղած տեղերը որ մեծ ուշադրութիւն ընելով, առանց արտօնութեան տպագրուած տուներ եթէ տեսնուին, իսկոյն զրաւուին ու Ջնջուին եւ տպագրիչին ու տպագրել տուողներուն անունները հաղորդուին։

ՅՈՐԵՆԻ ԳԻՆԵՐԸ. — Ճարտարագէտ Լէոնիտի Բալամիտիս, ծրագիր մը մատուցանելով երկրագործական նախարարութեան, առաջարկեց գործադրել ցորենի գիներուն համար իր պատրաստած մէկ ցուցակը։ Ըսելով որ մինչեւ հիմա գործադրուած դրութիւնը օգտակար չի կըրնար ըլլալ։ Նոյն նախարարութեան եւ Կ. Պոլսոյ առեւտրական սենեակին միջեւ այդ մասին բանակցութիւն կատարուելով, պատասխանուեցաւ խնդրարկուին թէ աւելի լաւ պիտի ըլլայ քիչէն վերցնել եւ ցորենը հին օրայով կշռել։ Խնդրարկուն այդ հիման վրայ նոր ցուցակ կը ներկայացուց։ Առեւտրական ու հանրօգուտ չնութեանց նախարարութիւնն այդ մասին հրահանգ խնդրեց Բ. Դուռէն։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.—Երէկ Անատոլէն 9000 քիլէ ցորեն բերուեցաւն Կ. Պոլիս։ Գիները բարձրանալու հակամէտ են, վասն զի առջի օրուընէ ի վեր զրոյց կայ թէ Ռումանիոյ ժամանմանց մաքսերը պիտի աւելնան։ Կակուղ ցորենը կ'արժէ 10–13 զրուշ եւ կարծրը՝ 29½–35 փարա։

—Մաքսիլիայէն, երէկ, 406 պարկ ալիւր բերուեցաւն Կ. Պոլիս։ Գիները յայտնի չեն, վասն զի Ռումանիոյ ժամանմանց մաքսերու բարձրացման լուրին վրայ՝ վաճառողները զգուշութեամբ կը շարժին։

—Գարին կ'արժէ 23½–26½ փարա, Տէրինճէ յանձնուելու պայմանով։

—Մանչէսթըրէն առնուած լուրերու նայելով մանածի գիները բարձրացած են։ Անմիջական յանձնումի պայմանով կատարուած վաճառումները մանաւանդ չատ սուղ կը կատարուին։ Ուօթէր–Ուէսթէրները թիւ 20 կ'արժեն 7½, Սեա ծոլի նաւահանդիստները յանձնուելու պայմանով։ Իտալիոյ մէջ ալ հրապարակը հաստատուն է, նոյն իսկ պայմանաժամով յանձնումներու համար։ Կ'արժեն Ուօթէր, թիւ 20, փր. 8.40–8.50, Էքսթրա–ամէրիքէն թիւ 20, փր. 9.20–9.40, փերուարին կամ մարտին յանձնելի։

—Լիվերբուլէն կը ծանուցուի թէ դեռ երկար ատեն, մինչեւ նոր բերքին ժամանումը, հրապարակը բամպակի հաստատուն պիտի ըլլայ բարձրացումի հակումով։ Այսօրուան գինն է, անմիջական յանձնումի համար, 5 7/64։ Ամէն կողմէ հետզհետէ խնդրանք կայ անմիջապէս յանձնելի ապրանքի համար, բայց պատրաստ չկայ։

—Շաբթուս սկիզբէն ի վեր ծախուեցաւ 40 հակ Իսքիլիպի թիֆթիք՝ 16½ զրշ. 78 եռզրամ՝ 15¼ զրշ. 116 Զանզիբար՝ 15.18/40 զրշ. 70 Բապատինա՝ 8.9 ու 10։ Ամբողջ վաճառումն է 304 հակ։

—Այս շաբթու 7000 պարկ շաքար բերուեցաւն որոնց 600՝ փոշիացած։ Ցանձնարարութիւն չըլլալուն համար գիները տկարացան։ Թրանսիթի համար 60–59½ զրուշ, նանանգներու՝ 61 եւ Կ. Պոլսոյ համար 62 կենդնիներ։ Թրիէսթէի մէջ հրապարակը հաստատուն ըլլալով կարելի է յառաջիկայ շաբթու բարձրում մը ըլլայ, մանաւանդ որ սպառումն ալ պիտի աւելնայ։ Ցառաջիկայ շաբթու ռուսական շաքարի ժամանման կը սպասուի։

—Արեւմտեան հրապարակներու վրայ խանուէի գիներուն բարձրացումը հոս չարժում մը առաջ բերաւ։ Կ'արժեն 470–650 զրուշ։ Ճէնովայէն հոս պիտի ժամանեն Ռիօ Եանէյրոյէն երեք չոգենաւերով բերուած խանուէներ։

—Զէթի լաւ տեսակ չկայ. ժամանումները տկար են։ Կացութիւնը միւնոյնն է մինչեւ նոր բերքին ատենը։

ՊՈՅԱՃԸԳԻՒՂԻ ՄԷՋ, առջի իրիկունը, սաաղձագործ Սաղբը Բանտէլի, դլուխը տաքցուցած ըլլալով ծովեղերքը նստած կ'երգէր, բայց հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով ծովը խնկաւ ու խեղդուեցաւ։

ՇԻՐԲԻԼԻ 33 թիւ չոգենաւը, առջի գիշերը, Պէպէքի առջեւ խարիսխի վրայ գտնուած ատեն, խանուէնի Նէքզլի, 35 տարեկան, ծովը իյնալով խեղդուեցաւ։

ՍՈՖԻԱՅԻՆ կը գրեն թէ, կ'ըսէ Իգատ, Սոֆիայի մէջ, անցեալները, չարագործներէ բաղկացած աւազակներու խումբ մը ձերբակալուեր է։ Վաթսունը ուժի աւազակներու մինչեւ հիմա գործած գանազան ոճիրները հաստատուած ըլլալով, ամէնքն ալ ձերբակալուեր ու բանտարկուեր են։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Գալաթաթ Եէրիի հրդեհէն վնասուող ապահովագրական Ընկերութիւններն են՝ Բաթիրոթիէ՝ 100 ոսկի, Նասիոնալ՝ 200, Ֆենիքս Լոնտոն՝ 200, Սալամանդր՝ 25։

ՕՐԻԺԻՆԱԼ ԲԻԼԶՆԵՐ ՊԻՐ

ԿԷՆՈՍԷՆՇԱՖ - ՊՐԱՈՒԷՐԻ
ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Այս գարեջուրը ամէն տեղ գնահատուած է իր ախորժելի համին եւ առողջապահիկ յատկութեանց համար։ Առաջին անգամ ըլլալով, ուղղակի Կ. Պոլիս բերուած է Բիլզնէրն, ուր լեցուած են շիշերը։ Մեկ գործակալն է Տէմէթրաքոբուլօ Եղբարք եւ Ընկ.։

Շիշերուն գինն է

Ամբողջ շիշը		4	զրուշ
Կէս	»	3	»
Մէկ մնաուկ,	24 շիշով	92	»
» »	48 »	180	»
» »	72 »	192	»

20—52

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քղքի առաջնորդական ընտրութեան տեղեկագիրը Պատրիարքարան հասած ըլլալը արդէն գրած էինք։ Այդ տեղեկագրէն կ'իմացուի թէ Դուռառական ժողովի 35 անդամներէն 27ը նիստ գումարուելով յուլիս 25ին, Վարչութեան կողմէ զրկուած եռանուն ցանկը նկատողութեան առեր են։ Միաձայնութեամբ Առաջնորդ ընտրուեր է Տ. Գէորգ Մ. վարդապետ Գալէմքարեան։ Միւս կողմէն Քղքի Դաւառական վարչութիւնն ալ յայտարարելով սոյն ընտրութիւնը, խնդրեր է որ փութով հաստատուի եւ Առաջնորդը իր պաշտօնին գլուխը անցնի ընդհուպ։

—Տարէնտէի վանքին վերաշինութիւնը տեղւոյն Առաջնորդարանին կողմէ անհրաժեշտ նկատուելով՝ դիմում եղած է Պատրիարքարանի, որպէս զի նպաստ մը զրկուի եւ շինութեան գործին ձեռնարկուի օր առաջ։

—Երուսաղէմատան նորոգութեան առթիւ, ճարտարապետ Մելիտոսեան Գրիգոր էֆ. իբրեւ վարձակալ իր առած գրամէն կարեւոր մաս մը երուսարէմի վանքին նուիրած ըլլալով, Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը գոհունակութեան եւ օրհնութեան ոսկեայա կոնդակ մը զրկած է Մելիտոսեան էֆ.ի։

—Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, որ ատենէ մը ի վեր Եւրոպա գացած էր, Ջերմուկներուն մէջ իր անձնական առողջութիւնը զարմանելու համար, յառաջիկայ շաբթու մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

—Տ. Բարթուղիմէոս արքեպիսկոպոս Զամչեան, քանի մը օրէ ի վեր կը տառապի մարմնոյն վրայ հանած պալարէ մը՝ զոր բժիշկները կը գործանեն։ Անցեալ գիշեր Պէյգողի մէջ պատահած հրդեհն ալ իր ամարանոցին մօտիկ ըլլալով՝ բաւական անհանգիստ ըրած է Ն. Սրբազնութիւնը։ Բազմաթիւ եկեղեցական եւ աշխարհական բարեկամներ կ'այցելեն Սրբազանին, ապաքինում մաղթելով։

—Տիկին Երանուհի Ա. Բարթող պէյ, իր անուան տարեդարձը կատարելու համար, իր ազգականներէն հանգուցեալ բժշկապետ Խանտամեան Յակոբ պէյի ըներկարանը դացած էր։ Հոն իրենց շնորհաւորութեան գրերը զրկած են Ս. Պատրիարքէն զատ Տ. Բարթուղիմէոս արքեպիսկոպոս Զամչեան, Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Երէցեան, Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Սուքիասեան եւ Գալֆաեան որբանոցի մայր Երանուհի մայրապետ եւ ուրիշներ։

—Խասգիւղի Գալֆաեան որբանոցի մատուռին վերանորոգութեան պիտի ձեռնարկուի մէկ քանի օրէն, ճարտարապետութեամբ Գրիգոր էֆ. Մելիտոսեանի։

—Բարերդի Գաւառական Ժողովը զոհունակութեան գիր մը զրկած է Պատրիարքարան՝ տեղւոյն Առաջն. Տեղապահ Տ. Արիստակէս վարդապետ Խաչատուրեանի նկատմամբ։

—Ինչպէս կը յիշուի, Պէրպէրեան վարժարանի 25ամեայ յոբելեանին առթիւ Ռէվեռս էֆ. Պէրպէրեան յայտարարած էր թէ ամէն տարի հինգ ճրիավարժ աշակերտ պիտի ընդունի։ Ատոնց ընտրութիւնը կատարուեր է հետեւեալ կերպով. — Մէկը Տրապիզոնէն, երկրորդը Զէյթունէն, միւսը Մարաշի Ժամհարեան որբանոցէն, ուրիշ մը Իզմիրէն, հինգերորդն ալ Խասգիւղի Ներսէսեան վարժարանէն։

—Քղքի Հէրոլիթ գիւղի աղջիկները քահանայ մը խնդրած են Պատրիարքարանէն, իրենց հոգեւոր պէտքերուն համար։

—Խնուսի Հարիմիկ գիւղին վարժարանին աղքատիկ աշակերտներուն համար դասագրքեր խնդրուած են Պատրիարքարանէն։

—Տարէնտէի Թաղ. Խորհուրդը Պատրիարքարան ուղղած գրութեամբ կը խնդրէ որ տեղւոյն եկեղեցիին վերաշինութեան հրամանը փութացուի։

—Մարզիւղի մանկապարտէզին շէնքը նորոգութեան կարօտ ըլլալով Թաղ. Խորհուրդի անդամներէն Գաղղեան Յակոբ էֆ.ի նախաձեռնութեամբ պիտի նորոգուի, որ ժողովրդային նուիրատաւքութիւն մը պիտի կատարէ։ Շինութիւնը այսօր կը սկսի։

—Պատրիարքարանէն Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ուղղուած նամակ մը կը հարցնէ թէ ինչ տեսակ հսկողութիւն ի գործ կը դրուի այն օրերուն վրայ, որոնք արհեստաւորներու քով դրուած են, իրենց արհեստը կատարելագործելէ յետոյ Հիւանդանոցի որբանոցին մէջ։ Այս հարցման պատճառն է տասնըվեց տարեկան պատանի մը անպարկեշտ ընթացքը, որ Պատրիարքարան կանչուած ու յորդորներ ուղղուած էին իրեն, ինչպէս գրեցինք ակէ առաջ։

—Խարբերդի Առաջն. Տեղապահ Եղնիկ վարդապետ Գալբաքճեան Պատրիարքարանէն խնդրած է որ Ս. Յակոբ եկեղեցիի վերաշինութեան հրամանը սատցուի։

—Ուսումնական Խորհուրդի անդամներէն Ստեփան էֆ.Կուրտիկեան եւ Խորհուրդին քարտուղար Դաւնիկ էֆ. Հայկեան, նախընթաց օր Պալաթ երթալով քննութիւն մը կատարեցին թէ ինչ պատճառաւ տեղւոյն վարժարանին անօրէնը եւ ուսուցիչները հրաժարեցուցած էին։ Ուսումնական Խորհուրդի կողմէ կարգուած քննիչները լսեր են քարոզչին, քահանաներուն, ուսուցիչներուն եւ թաղեցիներէ ոմանց բացատրութիւնները, եւ նկատելով որ Թաղ. Խորհուրդը գրաւոր եւ պաշտօնական բողոք մը չունի տեսուչին եւ ուսուցիչներէ մեծ մասին դէմ, որոնք են որ իրենց պաշտօնավարութիւնը չարունակին անոնց։ Իսկ այն ուսուցիչները որոնց նկատմամբ Թաղ. Խորհուրդը դրաւոր խնդիրք ըրած էր Ուսումնական Խորհուրդին, դադրին պաշտօնավարելէ, մինչեւ որ նոր անօրինութիւն մը ըլլայ։ Հրահանգ տրուեր է այսօրուընէ բանալ Պալաթի թաղային վարժարանը։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Աւելորդ 5013րդ թիւին մէջ յօդուածով մը յայտնած էինք թէ Կարնոյ Առաջնորդ եւ Սանասարեան վարժ. Հոգաբարձութեան նախագահ Տ. Զաւէն Ծ. վարդապետէն խնդրուած տեղեկութիւններուն կը սպասէինք։ Ստորեւ կը հրատարակենք նոյն վարժարանի օսմաներէնի ուսուցիչ Ն. Թոթվայեան էֆէնտիի ինամեայ դասերուն ցուցակը, որ մեզ կը հաղորդուի, վաւերական արձանագրութիւններէ քաղուելով.

Ուսումնական տարին	Կորսուածներ	Ցանկերուն դասերը	Հինգ. պատ.	Ութերդ.	Յիսերդ.	Գումարը
1893–1894	763	1	—	—	—	764
1894–1895	728	27	—	—	—	755
1895–1896	632	22	—	—	3	651
1896–1897	710	8	—	—	2	716
1897–1898	810	62	—	—	—	872
1898–1899	1069	11	—	—	—	1080
1899–1900	1022	57	37	—	—	1042
1900–1901	850	4	—	—	—	854
1901–1902	936	—	28	—	—	908
Համագումար	7520	192	65	—	5	7642

Ինչպէս կ'երեւի այս ցուցակէն, Թոթվայեան էֆ. 1893 սեպտեմբերին սկիզբէն մինչեւ 1902 յունիսի վերջը, իր ունեցած 7520 պարտաւորիչ դասերուն փոխարէն տուած է 7642 ժամ դաս, այսինքն՝ 122 դաս աւելի քան իր պարտքը։ Այս առաւելական տարբերութեան պատճառը այն է որ հիւանդութեան (65) ու վարժարանական գործի (5) պատճառաւ ունեցած օրինաւոր բացակայութեան 70 դասերը փոխարինած 192 դասերով, ու կ'իմանանք թէ այս առթիւ ժամանցած է Վսեմ. Պ. Եղեանցի շնորհակալութեան։ Դալով 1901—1902ի վերջացող տարեշրջանին մէջ հիւանդութեան առթիւ ունեցած 28 ժամ բացակայութեան, օսմաներէնի ու ֆրանսերէնի յատկացուած այդ դասերը ըստ մեծի մասին դոցուած են վարժարանին օգնական–ուսուցիչ Յ. Պէզիրճեան ու Լ. Փասպանեան էֆ.ներու կողմէ, ինչպէս որ Թոթվայեան էֆ. ալ 192 յաւելուածական դաս տուած է արդէն նմանօրինակ պարագաներու մէջ։

Արդ մինթէ զրպարտութիւն չէ՞ ըսել թէ «դասատուն աւելի ինքզինքը մեծախօսութեան տուած է լրագրական հրապարակի վրայ քան աշխատութեան՝ վարժարանին մէջ։» Ո՞րչայ տիմար պէտք է ըլլայ մարդ, որ այս խօսքին հետեւանքն թէ «այն ուսուցիչները՝ որոնք լրագրական հրապարակի վրայ չեն երեւիր, մեծախօս չեն,» կամ թէ «Այն ուսուցիչները՝ որոնք լրագրական հրապարակի վրայ չեն երեւիր, իրենք զիրենք բոլորտնուէր կ'ընծայեն իրենց աշակերտներուն յառաջդիմութեան, թէ իրենց առօրեայ պարապոյ ժամերը եւ թէ իրենց երկամեայ արձակուրդի օրերը։» Զնոք գիտեր թէ կրնան ապրեօք գտնուիլ այդպիսի ուսուցիչներ։

Ի նկատ առնելով՝ մէկ կողմէ՝ Սանասարեան վարժարանի օսմաներէնի ուսուցչին անհամակիր թերթերուն—Բիւզանդիոնի ու Ծաղիկի—կողմէ տրուած անկեղծ վկայութիւնները՝ անոր պարտաճանաչութեան ու ձեռնհասութեան մասին, ի նկատ առնելով՝ միւս կողմէ՝ վերեւ արտայայտած ցուցակը, ուր ծուլութեան հետքն անգամ նշմարելի չէ, անկողմնակալօրէն կ'եզրակացնենք թէ այսպիսի թելադրեալ հրապարակութիւններ պարզապէս հետեւանք են դիւրահաւանութեան, նախանձաբեկութեան, որչափ ալ այս հնչախարիսիկ բարեմասնութիւնները չպարուսակ ըլլան կեղծ կրթասիրութեան մնդոյթով։

Միւս կողմէ, մտերմօրէն խորհուրդ պիտի տայինք մեր համակրելի աշխատակիցին, Թոթվայեան էֆէնտիին, որ, հակառակ իր դիւրազգածութեան, երբեք կարեւորութիւն չտայ այդ կարգի չարամիտ հրատարակութիւններու, այլ բաւական համարի լոկ արհամարհոտ ծիծաղ մը։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍՏԵ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԼ)

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԳ, 3 սեպտ.— Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ Սալէսանտրա կայսրուհին, իր յոգնութեան անկանոն ընթացքին հետեւանքով, վիժեր է, առանց հիւանդութիւն մը առաջ գալու։ Զերմութիւնը սովորական է. նաեւ բաղկերակը։

ՆԻԻ–ԵՈՐՔ.— Նախագահ Պ. Ռուզվէլթի ու հետերդորդներուն գտնուած կառքը երկաթաչարժ թրամուէի մը զարնուեցաւ Բիթոֆիլտի եւ Լինոքսի մէջտեղը։ Նախագահը երեսէն թեթեւապէս վիրաւորուեցաւ. նաեւ քարտուղարը։ Ոտիկան մը ծանրապէս վիրաւորուելով մեռաւ։ Նախագահին կառքին ձիերն ալ մեռան։ Թրամուէյին կառուղիղը ձերբակալուեցաւ։

ՊԱՍ–ԹԻՐ (Կուատլուբ) Բէլէ լերան վերջին բորոտքումներուն հետեւանքով 1060 հոգի մեռան եւ 1500 ալ վիրաւորուեցան։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆոռ–տը–Ֆրանսէն դաղթային նախարարութեան ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մորն–Ռուժ, Ամուսատյեու եւ Մանպոնտու կործաններ են օգոստոս 30էն 31ի գիշերը։ Հաղարի չափ զոհեր կան որոնց ուրի հարիւրը մեռած։ Ֆոռ–տը–Ֆրանս քաղաքը չէ վնասուեր։

ԲՈՍԷՆ.—Այսօր կատարուեցաւ զորահանդէսը։ Հայկերոյթին ատեն Վիլհէլմ կայսրը բամակ պարպեց Ռուսիոյ կայսեր կենացը։ Ե. զօրաբանակին հրամանատար Մթուէլբնակէլ բամակ պարպեց Վիլհէլմի կայսեր կենացը։ Գերմանիոյ կայսրը Սեւ Արծիւ պատուանշանը տուաւ Վարչավիոյ կուսակալ ռուս զօրավար Զերթքովի եւ Բրուսիական Թագի երկրորդ աստիճանը՝ ռուս զօրավար Պէքերի։ Հայկերոյթէն առաջ Վիլհէլմ Բ. ընդունեց Զերթքով զօրավարը եւ անոր երկու զօրագունդերու սպաները։ Տեսակցութեան պահուն կայսրը ուրախութիւն յայտնեց, տեսնելով ռուս սպաներու ներկայութիւնը գերմանական զօրահանդէսի մը. բաւ նաեւ թէ անոնց ներկայութիւնը ապացոյց մըն է երկու վեհապետներու զէնքի հին եղբայրակցութեան եւ անոնց միջեւ եղած հաւատարիմ բարեկամութեան։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 3 սեպտ.— Ֆրանսայի գաղթային պաշտօնարանը տեղեկութիւն առաւ՝ հաստատող Բէլէ լերան նոր բորբոքումը։ Վաթսունըմէկ գիւղեր կործաներ են։ Հազար երկու հարիւր մեռեալներ կան եւ երկու հազարէ աւելի վիրաւորներ։

ՀՌՈՄ.— Ռամբոլա կարմինալը կը թախանձէ Սպանիոյ հետ կնքուած քոնքորտային բարեկորոգումը յանձնելէ՝ Թուլէսէի արքեպիսկոպոսին նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովի մը։

—Պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կը ծանուցուի թէ Ռուսիոյ ու Գերմանիոյ կայսրերը 1903ին Հռոմ պիտի այցելեն, Իտալիոյ թագաւորին ծննդեանութեանէն առաջ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բորթամաութէն կը հեռագրեն թէ Վիքէր եւ Մաքսիմ զինարանին կողմէ շինուած ընդծուլեայ նոր շոգենաւերուն փորձերը չատ լաւ արդիւնք մը տուած են։

ՄԻԼԻԹԻԱ.— Մէկ քանի օրէն հրապարակ պիտի հանուին Բրիւկէր նախագահին կողմէ շինուած մեծ հրապարակիչներէն քառասունը մրցում մը կատարելուն այդ յիշատակները հրատարակելու համար։ Միլիոնի Լէքման մեծ տունը նախամեծութիւնն շահեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Դաղթային նախարար Պ. Զէմպրլէն, այս իրիկուն, ճառ մը խօսեցաւ Պիրմինկէմի կամաւոր շարժուն հիւանդներու անդամներուն ներկայութեամբ։ Պ. Զէմպրլէն, պատերազմին ատեն այդ Ընկերութեան կատարած գործերուն ակնարկելով, հարցուց թէ մինթէ տեսնուած էր այն տեսակ պատերազմ մը, ուր այսքան ջանքեր եղած ըլլան, պարտուած բանակին տնձնական դդացումները չվիրաւորելու ու չտեսնելու համար։ Պ. Զէմպրլէն չփորձեց ապացուցանել իր ըսածին ճշմարտութիւնը։ Ցարեց թէ չէ եղած բանակ մը որ այնքան վերնձնութիւն ցոյց տուած ըլլայ իր պարտուած հակառակորդներուն նկատմամբ։ Նախաբերը ըսաւ նաեւ թէ Անգլիա պէտք է պարծենայ այդ առթիւ։

—Պոթա, Տէվէթ ու Տըլարի զօրավարները, իրենց քարտուղարներուն հետ, վաղը Լոնտոն պիտի ժամանեն։ Տիկին Պոթա ալ իր ամուսնոյն հետ պիտի դառնուի։ Կ'ըսուի թէ պոէր զօրավարները Լուսաբար թագաւորին կողմէ պիտի հրաւիրուին Սկովտա, ուր կը դտնուի Ն. Վեհափառութիւնը։ Կ'ըսուի նաեւ թէ Լուսաբար Լ. չատ համակիր է պոէր զօրավարներուն եւ կը պահանջէ որ Անգլիոյ կառավարութիւնը լաւ ընդունելութիւն մը ընէ անոնց պահանջումներուն Պոէրներու տրուելիք դումարին յաւելմանը մասին։

—Զրոյց կայ թէ Պարսից Շահին Անգլիա երթալուն անմիջական հետեւանքը եղած է առեւտրական դաշնադրութեան մը կնքումը Անգլիոյ եւ Պարսկաստանի միջեւ։

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԳ.— Թոքիոյէն կը հեռագրեն Նովոյի Վրեմիաի թէ Ճարոնի մէջ բրինձի բերքը մեծապէս վնասուեր է օդերու անմպատ կացութենէն որ կը շարունակէ։ Երկրագործական նախարարութեան կողմէ պատրաստուած պաշտօնական վիճակագրութեան մը նայելով այս տարուան բերքը, անցեալ տարուանին հետ հետ բաղդատելով, հարիւրին 25 պակաս պիտի ըլլայ։ Խոզակներն ալ վնասուեր են օդերէն։

—Զին չուզեց Ճալոնի ծախել Բանիոյի երկաթի հանքերը։ Ճարոնի տաւարական նախարարը, այդ պատճառով, երկաթի հայթայթող մը կը փնտռէ, եւ Ռուսիոյ եւրոպական նախարարութենէն Եոքոհամայի ներկայացուցիչին հետ կը բանակցի, որպէս զի արտօնութիւն ստանայ չտնտղործելու Օլկայի նաւահանդիստին մօտ, Վլատիվոսթոքէն վեր, գտնուած երկաթի հանքը։

ԼՈՆՏՈՆ.— 1900–1901 տարուան հասոյթի տուրքին համար պատրաստուած վիճակագրութենէ մը կ'երեւայ թէ այդ տարեշրջանին մէջ Անգլիոյ ու Սկովտիոյ մէջ 5,762 հոգի կային տարեկան 1000–2000 անգլիական ոսկի եկամուտ ունեցող, 184 հոգի՝ 10,000–50,000 եւ 15 հոգի ալ 50,000 ոսկիէն աւելի։

—Անգլիացի անձնաւորութիւն մը սա կարծիքը կը յայտնէ Ֆրանսայի ու Միասի միջեւ եղած խնդրոյն համար.— «Անգլիոյ կառավարութեան ընթացքը, Ֆրանսայի ու Միասի միջեւ եղած դժուարութեանց հանդէպ, Ֆրանսայի մասին աւելի բարեացակամ հանդամանք մը ունի։ Անգլիա ինք ալ դժուարութիւններ ունի Միասի հետ եւ ամէն մարդէ աղէկ դիտէ թէ օրքան դժուար է վարուիլ Միասցիներուն հետ եւ գոհացուցիչ յարաբերութիւններ հաստատել անոնց հետ։ Ցրանսա կրնայ համոզուիլ թէ Անգլիա բնաւ մտադիր չէ այս ատ Միասի աչ–ուղղամիտ ընթացքին Ցրանսայի դէմ, որուն հետ Անգլիոյ յարաբերութիւնները չատ մտերմական են ու գոհացուցիչ։

ՊԷՐԼԻՆ.— Բիաս–Զէուի մէջ ալ քոլէրա երեւան եկած է։ Օգոստոսի կէսէն ի վեր Զինկ–Թաուի շրջակայ Զինացիներուն մէջ ամէն օր մահեր կը պատահին, որոնց թիւը երբեմն մինչեւ տասնի կը բարձրանայ։ Եւրոպացիներն ալ կը վարակուին։ Զինացիներուն հետ ուղղակի յարաբերութիւն ունեցող երկրագործներէն ալ մահեր պատահած են։ Անձրեւներու եղանակը դադրած եւ հիւսիսային հովերու հեւեւանքով օդը զովցած է, որով կը յուսացուի թէ քոլէրան պիտի նուազի։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Մակարանի 15 օրուան հաշուեյարդարումը կատարուելով, 1000 Թոնսոլիտէի 105 զրշ. եւ Երկաթուղիի հատին 45 մնդ. ռեբօռ որոշուեցաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 21 Օգոստոս

Օսմ. Թոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	32	05 ½
Ամէնէն բարձր գին	»	32	08
Ամէնէն վար գին	»	32	—
Բուսմէլիի երկաթուղի զոց.	ֆր.	123	62
Ամէնէն բարձր գին	»	124	12
Ամէնէն վար գին	»	122	87

ԲԱՑՈՒՄ 22 Օգոստոս

Օսմ. Թոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	32	09
Բուսմէլիի երկաթուղի	ֆր.	124	25
Շիրքէճի Թայրիէ		27	40
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քոէֆտի ժէնէրալ ՕՔմ.		0	10
Սաս. ՕՔմ. Շանմ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		2	75
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	45
» ժուիսանս		1	37
» պարտաթուղթ		496	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		496	—
Թրանսվալ		152	—
Բրէտի Ֆոնսիէ Էմիրսիէն		262	75
Լավրիոմ		75	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Զրշ.	110	37
» » » չէր	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	71 ½
» » » չէր	»	22	70
Գերլին անտոկոս չէր	մարք	18	57
Վիէննա չէր	ֆիորր.	21	70

ԴՐԱՄԵՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Զրշ.	87	26
Անգլիական ոսկի	»	110	03
Բօլ եմբերիոլ	»	90	—
Ֆրիմից	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէճիտիէ	»	102	—
Բուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.	8	57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 3 Սեպտեմբեր

Անգլիական Թոնսոլիտէ	94	—
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.	55	25
» » » Դ. բաց.	29	37
» » » Դ. զոց.	29	25
Օսմանեան Պանքա	13	—
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	41	—
» Մօնօբոլ	42	50
Պուլկարական 1888	93	—
Էժիպտական Ունիֆիէ	108	87
Տօմնինալ	105	—
Թրանսվալ	6	06
Այտին երկաթուղի	14	—
Փոխառութիւն	25	33 ¾

ԲԱՐԻԶ, 3 Սեպտեմբեր

Ցրանս. Ռանթ 3 %		101	65
» » 3 ½ %		102	07
Օսմ. Թոնս. սէրի Դ. բաց.	Զրշ.	29	65
Օսմ. Թոնս. սէրի Դ. զոց.	»	29	85
» » » Բ.	»	56	10
» » » Դ.	»	32	—
Օսմ. Կայս. Պամբա	ֆր.	581	—
Օսմանիէ	»	488	—
Բուսմէլիի երկաթուղի	»	127	50
Օսմ. մաքսատուն	»	—	—
Օսմ Ռէժի	»	346	—
Բրիօռիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քոէֆտի Լիոնէ	»	1091	—
Իտալական Ռանթ	»	103	12
Սպանիական արտաքին	»	84	60
Թրանսվալ	»	154	50
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	190
Դրամագրկ	»	—	—

ՎԻԵՆՆԱ, 3 Սեպտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239	60
Բուսմէլի երկաթուղի	»	118	20
Օսմ. Ռէժի	»	321	60

ՊՐԻՍԷԼ, 3 Սեպտեմբեր

Օսմ. Թոնս. սէրի Դ.		29	55
Բուսմէլի երկաթուղի		125	75

ՎԵՆԵՏԿՈՅ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Ի ԴԱՍԵՐԳԻՒՂ

Կը վերաբացուի վարժարանս 2/15 սեպտեմբերի։ Ծնողք կամ խնամակալներ, նոր աշակերտներու համար, կրնան տեսակցիլ Տեսչութեան հետ ամէն օր, Դասերգիւղի վարժարանին մէջ։ Դիւրութեան համար կարելի է նաեւ մեր գործակալին հետ բանակցիլ, երեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերը միայն, Դալաթիա, Բէրչէմպէ–Բազար, Սեղբոս խան, թիւ 3, ուր, եթէ նդրուին, կը՝տրուի իրենց՝ պայմանները եւ ուսմանց ծրագրին համար վարժարանիս յայտարարութիւնը։ Լեզուներէն կ'աւանդուին հայ. տաճկ. գաղղ. գերմ. իտալ. (իտալ. անոնց միայն որ արուեստի կամ բարձրագոյն վարժարանի համար սահմանուած են Իտալիա երթալու) եւ անգլ. վերջին երկու տարին Բնաբանութիւն եւ Տարրաբանութիւն։ Վարժարանս ունի երեք հսկող գաղղիացի։

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ
ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
Ի ԴԱՍԵՐԳԻՒՂ

855 3—6

Eau minérale naturelle
Krondorf
la meilleure
boisson de table et rafraîchissante.

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Ի ԲԱՆԿԱԼԹԻ

4ԵՐՈ

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843 ԻՆ

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 687 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զուտակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Ինսելէթ խան, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Ուսումնարանիս ԺԳ. տարեշրջանը կը սկսի երկուշաբթի, 2/15 սեպտեմբեր 1902։

Աշակերտաց ընդունելութեան պայմաններուն համար պէտք է դիմել Ուսումնարանիս տնօրէնութեան, Բերա, Եէնիլի փողոց, թիւ 1, երկուշաբթի, օրական 26 էն սկսեալ։

Ուսումնարանիս ծրագիրն է դաղղիական երկրորդական վարժարաններուն, այս տարի նոր հաստատուած եւ բարեփոխուած, յայտագիրը, տեղական պիտոյից յարմարցուած։

ԽՆԱՄԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ
Բերա, 6/19 Օգոստոս 1902
851 6—10

ԿՈՒՐԾԱԳԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԻՐՈ Տ'ԻԲՕՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ

ԿՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿԵՐ. դեղագործ

SIROP D'HYPOPHOSPHITE DE CHAUX
DE GRIMAULT & C.

Բոլոր բժշկաց կողմէ յանձնարարուած է և կատարապէս կը բուժէ ցնցուղի և թոքի հիւանդութիւնները. նոյնպէս հարբուխները, ցնցղատապերը ևն, թոքախտաւորներու թոքերուն այտուցները կասպացնէ և կը վանէ յարատեւ հազերն, որք հիւանդներուն յուսահատութիւն կը պատճառեն։ Իր ազդեցութեամբ դիւրաթի քրտինքները կը դադրին, ախորժակը կ'աւելնայ և հիւանդը շուտով կ'առողջանայ։

ՓԱՐԻԶ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ բոլոր դեղարանաց մէջ

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԽԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ
Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընդհանուր գրամագլուխ 31 դեկ. 1898ին
162, 924, 140 ֆունտ

Տարեկան եկամուտ, ապահովագրութիւններ և շահ՝ 31 դեկտեմբեր 1898ին
29, 765, 473 ֆունտ

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրութիւններու եղած վճարումներ, կենսական թոշակ, ևն.
362, 858, 507 ֆունտ

1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 բոլիսներ ուսած է որոնք 58,680,000 ֆունտի գրամագլուխ մը կը ներկայացնեն։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Գ. Գ ԷՖՕՒԷՐՍ ԵՒ ՈՐԴԻ, Գոլֆ, Մէյսոնէրթ փողոց, Ալալէմի խան։

Մբիոնգներուն լաւ վարձատրութիւն տիպ ըլլայ։

Փոխ-գործակալութիւն, Ղալաթիա Մէյսոնէրթի խան։

ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԵԱՆ
ԱՄԷՆԷՆ ԱԶԴՈՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Երիտասարդական զեղխութիւններէ առաջ եկած ջերմամիզութիւնն ու ամէն կարգի հոսումները եթէ անխնամ ձգուելով չի դարմանուին, սոսկալի հետեւութիւններ կ'ունենան և մինչեւ իսկ որդեծնութենէ կը զրկեն դմարդ։ Թէ նոր սկսած և թէ հինցած ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆՆ անվնաս կերպով ու հիմնապէս բուժելու համար ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄԻՐ անուամբ դեղ մը հնարուած է որ բնաւ սասմդքը չխանգարելով կարճ ժամանակի մէջ կատարելապէս կ'անհետացնէ հիւանդութիւնը, առանց հետք մը ձգելու։

Ջերմամիզութեան համար թէեւ շատ մը դեղեր կան, բայց անոնք սասմդքը խանգարելէ և մեղանչելէ ու ամորձիները ուռեցնելէ և հիւանդն յուսահատեցնելէ ուրիշ բան չեն ծառայեր. մինչդեռ ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄԻՐ բոլորովին զերծ է այս անհեթութիւններէն։ Հետեւաբար անոնք որ այս կարգի ծածուկ հիւանդութենէ ենթակայ են ու չեն փութար այս գիտական մեթոդով պատրաստուած դեղը գնել, պարապ տեղը ժամանակնուն կ'ըլլան և ուղղակի կը փնտռեն իրենց առողջութիւնը։

Սանգալ Սալօլէ Էմմիրի կը ծախսուի մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ Զգուշացէք անուններու նմանութենէն. Էմմիրի անունը փնտռեցէք։

Կը ծախսուի եէնի Ճամիի բակը Քէպէճի պէյի. Սուլթան Համամ Մէկիքի, Լի օս, Պօն-Էյիոնօ դեղի մթերանոցներն ու Պէյճէ Գաբաս Քիւչիւքէան դեղարանը։

897 12—30

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES — ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեվերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ շրջասաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ ալիք ծներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգեկառքի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելէ։ Ի դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Ընդհանուր եկեղեցական գումար	129,000,000 »
Ապահովագրութիւններուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագրին ու տոկոս	54,000,000 »

Ընդհանուր ճեղինչ
Ա. ՀԻՒՐ ԻԻԶ

Ընդհանուր գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՕՖԻԼ ՐԷՏԼԻՆ

Ընդարձակ մանրամասնութեանց համար դիմել Գալաթիա, քարափի վրայ, հին մաքսատան տեղը, գործակալութեան գրասենեակը։ 524

ERNEST GLAVANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՌՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՔԻ ԿԱՐԳԸ, ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն գրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ իրենց դիրքին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 գրշ.էն մինչեւ 100 գրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ։ Դրամատունը առայժմ քաջուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու և յաղթած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած։ Ամէն չաստ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն տեսնելն իսկ ամէն վիճակահանութեան մասնակցելու իրաւունք ունենալով, չահ ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն ողջամտ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 գրշ ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը չահելու, և եթէ երբեք չչահի ալ, իր վճարումներուն չնորհիւ, յաւելիչային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար չահու աղբիւր մըն է։

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական ապաքով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ Տիեզերանոյշ նամբա

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պանանջելու և հետեւիլ անունը պարունակող պիտակով տիպեր

ANDREAS SAXLEHNER

Ի ծախուն դիմեցէք դեղավաճառներուն և գինեվաճառներուն։ 387

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԷ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեռայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1089	Գոմս	1497	Կոզա	1011	Մայմս	724	Բօզարիս	186
Ալէքթ.	3607	Գոնկս	2906	Կրօնտս	1695	Մարէնկս	2273	Սարթս	1113
Անտէլս	1541	Գորսս	895	Հիրս	775	Մարդէլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիսազս	2377	Տիտս	4311	Հիտալկս	1581	Միրատս	3357	Սիլվիս	1193
Գասանս	1822	Տօմինս	937	Հինտա.	3720	Միլս	1057	Սբէրս	1200
Գորտինս	1264	Տուրս	2383	Հօրացիս	3600	Մօնդէպէլս	1735	Թասսս	1328
Գրալս	1076	Տրաբս	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօրիս	3827
Գրիֆիալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Օհիս	4100	Թօլէտս	1470
Գէյրս	1671	Էլտօրատս	1520	Ձիւս	1080	Ծնծարիս	4036	Թօրիտս	487
Գալիբաս	1337	Էրազս	1841	Քէլտս	1053	Օրլանտս	1335	Ուրսինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլրինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	510	Վլոս	1239
Զիբակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բրայթս	2229	Վօլթուրնս	2396
Սիսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4832	Լէբանոս	2272	Բինպատս	1663	Եէտս	1850
Գրիս	2697	Կալիլէս	3060	Լիվօրնս	1843	Բօլլս	1613	Զէրս	1200
Գօլօրատս	4235	Գիրտնս	1243	Լօրէնցս	13191	Բսէէս	1789		

Թօֆիս շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Օթելլս շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՋՕՏ
Թիւ 23—24 Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ԱԶԴՈՒՌ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք տունդ նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք եռանօսի նման զգուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են. ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն բաղդէօռեան դրութեամբ պատրաստուած յատակ ջուր մըն է և չատ դիւրու կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱԲԱՊՐԱՆ ուրիշ ուեռղական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի դաւաթ մը ՎԻԼԼԱԲԱՊՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխուցաւ և սասմդքի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաբաբրան խմեն, կ'ազատին ասոնք ունենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախսուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուներու մէջ։ 504

ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1857ին Արքայական հրովարտակով, կեդրոնատեղի Ընկ. Բէօբա

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Վճարեալ գումարներ	Երաշխաւորութեան գումարներ	Ապահովագրեալ գումարներ
332 միլիոն ֆրանկ	114 միլիոն ֆրանկ	461, 390, 3 ֆրանկ

Սոյն Ընկերութիւնը կեանքի վրայ կապահովագրէ ամէնէն նպաստաւոր պայմաններով և անմրցելի դիրքերով։ Ապահովագրութիւն մահուան պարագային, չահաբաժիններ մասնակցութեամբ և երաշխաւորուած տոկոսի սակերով։ Ապահովագրութիւն օժիտներու և կենսատեւ թոշակներու համար։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ը կերր թէեան գրասենեակը Պէյօղլու Պարնաթան խան։ Ընկերութեան մասին դիմել Օսմ. կայս. Պանքայի

Ընդհանուր գործակալ ամբողջ Թուրքիոյ համար
ՈՐԴԻՒ ՆԻՄԻՄ ՊԱՐՆԱԹԱՆ

747 19—53

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵԼԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1902 Մայիս 25էն սկսեալ մինչեւ ցնոր անօրինութիւն

Եւրոպական եգերքեն Կամուրջ

10 30 Պէպէք արնվ. գրչ. չէնկ. պէյլ. օրթ. պէշիք. գալաթա 20
10 40 Ա. Բ. Գալաթ եէնմ. մէզզ. պէօյ. Թրպ. եէնք. միրկ. 39
10 45 Եսիք. սթէն. էմիրկ. ր.հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 45
11 30 Սթէն. մարկ. ր. հիսար պէպէք արնվ. գրչ. օրթ. պէշիք. 22
11 40 Եսիմ. մէզզ. պէօյ. Թրպ. ենք. միրկ. պէշիքթաշ 38
12 — Պէյր. բշպ. ենք. սթն. էմիրկ. ր. հիսար պէպէք, արն. գրչ. օրթ. պշկ. 43
12 40 Ենմ. մէզզ. պյթտ. Թրպ. ենք. միրկ. պշկ. 4
1 15 Արնվ. գրչ. օրթ պշկ գապ՞շ. 23
1 30 Սթն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պէշկ. 34
1 50 Եսմ. մարզ. պյթտ. Թրպ. ենք. սթն. միրկ. պէշ. ուր. եւ կիր. ր.հիս. պէպք. արն. գրչ. օրթ. 37
2 40 Միրկ. ր. հիս. պէպ.արն. գրչ.օրթ.պշկ. 20
3 05 Եսմ. մէզզ. պյթտ. Թրպ. ենք. սթէն. էմիրկ. պշկ. ուր. եւ կիր. Ր.հիս. պէպ. գրչ. օրթ. 32
3 50 Էմիրկ. ր. հիս. Պէպ. արն. գրչ. օրթ. պէշկ. 34
4 30 Եսմ. մարզ. պէօյթ. Թրպ. ենիք. սթն. միրկ. Ր. հիս. ա. ն. օրթ. պշկ. 40
4 35 Պէշպէք արնվ. գ.չշ. օրթ. պշկ. զպթ. 37
6 — Եսմ. մզպ. պյթտ. Թրպ. ենք. միրկ. ր. հիս. արնվ. օրթ. պշկ. 39
6 — Պէպք. արն. գրչ. չնկ. պէյլ. օրթ. պշկ. գապաթաշ բացի ուր. եւ կիր. 32
7 25 Եսմ. մարզ. պյթտ. Թրպ. պէյր. ենք. սթէն. էմիրկ. ր.հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ. 20
9 30 Եսմ. մէզ. պէօյթ. Թրպ. ենք. սթ. միրկ. ր. հիս. պէպէք Արնվ. գրչ. Օրթ. պէշկ. 38
9 35 Միրկ. ր.ա.հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ. բացի ուր. եւ զրր.է 43
10 35 Ա. Ր. Գալաթ Եսմ. մէզզ. պէօյթ. Թրպ. ենք. միրկ. ա. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ. ուր. եւ կիր. եէնի անապէէն 37
11 — Սթն. ր.հիսաթ պէպէք գրչ. պէյլ. օրթ. պէշկ. բացի ուր. եւ կիր.է 20

Ասիական եգերքեն Կամուրջ

11 05 Ա. ճիս. գնտ. վնր. չնկ. պէյլ. զզկ.պշկ. 34
11 10 Պէյգ. բշպ. չապգ. գնտ. ա. հիս. գանդ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնիր. չնկ. պէյլ. Գզկ. 23
11 50 Ա.հիսար գնտ. պէպէք վնր. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. 32
1: 30 Պէյգ. բշպ.հ. չապգ. գնլ. ա. հիսար գնտ. պշկ. ուր. եւ կիր. վնր. չնկ. պէյլ. զզկ. 44
1 — Ա. հիսար գնտ. վնր. չնկ. պէյլ. զզկ. 39
1 — Եսմ. մէզզ. պէօյթ. Թրնպ. Թրպ. պէշզզ. բշպ. չապգ. գնլ. ա. հիսար գնտ. օրթ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնր. չնկ. պէյլ. զզկ. 46
2 05 Ա. հիս. գնտ. վնիր. չէնկ. պէյլ. զզկ. 38
2 05 Ր. Ա. զզգ. եենիմ. մէզզ. պէօյթտ. Պէյգ. բշպ.հ. չապ. գանդ. ա. հիս. գնտ. պշկ. 45
3 20 Ա. հիս. գնտ. վնր. չնկ.պէյլ. զզկ. պշկ. գապաթաշ 43
4 15 Պէյգ. բշպ.հ. չապգ. գանլ ա.հիս. գնտ. վնիր. չնկ. պէյլ. 44
5 15 Պէյլ. զզկ. սկիւտ. պշկ. 13
8 05 Գնլ. միրկ. ա. հիսար գնտ. վնր. չնկ. պէյլ. զզկ. գպթ. 22
8 15 Ր. Ա. զզգ. մէզզ. պոյթ. Թրպ. պէյգ. բշպ. չապ. գանլ. ա. հիս. գնտլ. վնիր. չնկ. պէյլ. գուզկ. պէշկ։ 46
10 35 Ա. հիսար արնավուտրէօյ 44
10 15 Պէյգ. ենք. գանլ. ա. հիս. գնտ. չնկ. պէյլ. զզկ. սկտ. 45
11 — Վնր. արս. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է 34

Կամուրջեն եւրոպական եգերք

12 — Գպթ. պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. սթն. ենք. Թրպ. պէօյթ. եենմ. 37
12 30 Էշկ. օրթ. արնվ. պէպէք ր. հիսար բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 34
12 40 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. 23
1 10 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պյթտ. մզր. եենմ. 32
1 35 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր.հիսար միրկ. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 20
2 30 Պէշկ. օրթ. արնվ. ր. հիս. միրկ. սթէն. ենիր. Թրպ. պէյթտ. մզրպ. եենմ. 40
2 55 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ։ ր միրկ. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 24
4 — Պէշկ օրթ. արնվ. ր. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէյթ. մզպ. եենմ. 39
4 15 Գպթ. պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. 37
5 15 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք բացի ուրբաթ եւ Ջրակիէ 32
6 - Գպթ. պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. սթն. ենիր. Թրպ. պէյթտ. մզրպ. եենիմ. ր. ա. գավազ 46
6 40 Դպթ. պէշկ. զզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. գրչ. արն. պէպէք գնտ. ա. հիսար Գնլճ. միրկ. 22
7 30 Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ ր ը. հիսար միրկեն ենիրքէօյ պէյլօզ Թրպ. պէօյթ. մէզզ. եենմ. 38
8 30 Գապ. պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ա.ր.հիս. միրկ. բացի ուրբ. եւ կիրակիէ 43
9 — Պէշկ. միրկ. սթն. ենիր. Թրպ. պէյթտ. մզրպ. եենմ. ա. ր. գավազ. ուրբաթ եւ կիրակի օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. 37
9 55 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սթն. բացի ուր. եւ կիրակիէ 20
10 — ենք. Թրպ. պէօյթ. մզր. եենմ. ուրբաթ եւ կիրակի օրերը պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. Պէպ. ր. հիս. միրկ. 40
10 35 Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա. ր. հիսար միրկ. գնլճ. սթն. ենք. բշպ. պէյզօզ բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 23
10 45 Միրկ. սթէն. ենիր. Թրպ. պէօյթ. մզրպ. եենմ. ուրբաթ եւ կիրակի պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար 46
11 05 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. ենիր. 43
11 40 Եսիք. Թրպ. պէյթտ. մզրպ. եենմ. ուր. եւ կիրակի ը. հիսար 38
11 45 Պշկ. Սրթ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սթէն. ենիր. 45
12 05 Պէշկ. օրթ. գրչ արնվ. պէպ. 22

Կամուրջեն ասիական եգերք

12 15 Պէշկ. զզկ. պէյլ. չէնկ. մնր. գնտ. ա. հիսար գնլճ. չպգ. բշպ. պէյզօզ մզպ. ր. ա. գավազ 45
12 20 Սրթ. ա. հիսար բացի ուր. եւ կիր.է 39
1 -0 Էշկ. պէյլ. չնկ. գնտ. ա. հիսար բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 38
2 45 Գպթ. սկտ. զզկն. պէյլ. չէնկ. մնիր. գնտլ. ա. հիս. գանլ. չպգ. բշպ. պէյզօզ ուրբաթ եւ կիրակի ժամ Ցին պէյզօզ հազրզպկցնով Թրպ. պէյր. մզպ. եենմ. 20
8 45 Պէշբ. զզկն. պէյլ. չնկլ. մնիք. գնտլ. Ա. հիս. գնլ. չպգ. բշպ. պէյզ. Ր. Ա. գավազ ուրբաթ եւ կիրակի պէյլ. չնկլ. մնիք. 44
10 50 Գպթ. պէշ՞լ. զզկ. պէյլ. չէնկ. մնիք. գնտ. ա. ր. հիս. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է 32
11 3 Պէշ. գնտլ. ա. հիս. գանլճ. բշպ. պէյզօզ ուրբաթ եւ կիրակի պէյլ. չնկ. մնիք. 44
11 55 Պշկ. զզկ. պէյլ. չնկ. մնիք. գնտ. ա. հիսար 34
12 1 Սկտ. զզկն. չէնկ. արնվ. 20

Զիկ զակ շոգենաւերու երթեւեկութիւնը

Վոսիորէն

6 05 Պէյգ. ենիք. գնլճ. միրկ. ր. ա. հիսար գնտլ. պէպէք արնվ. գրչ. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. պէշկ. սկտ. 23

Կամուրջեն

1 50 Գպթ. պէշկ. զզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. գրչ. արնվ. պէպէք գնտ. ա. ր. հիսար 43
3 25 Գպթ. պէշ. սկտ. զզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա.ր.հիս. միրկ. գնլճ. սթն. ենիր. բշպ. պէյզ. 23
9 15 Պշկ. զզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. գնտ. ա. հիսար 44

Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը

Կամուրջեն

2 — Պէշկ. ենք. Թրպ. պէյթտ. մզրպ. եենմ.
5 15 Էշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ը. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէյթտ. մզպ. եենմ.
7 — Պէշկ. տրնվ. միրկ. ենք. Թրպ. պէյթտ. մզպ. եենիմտ.
8 15 Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպէք ա. հիս. միրկ. ենք. Թրպ. պէյթտ. մզպ. եենմ.

Վոսիորէն

3 45 Եենմ. մզպ. պէյթտ. Թրպ. պէյր. բշպ. չպգ. գնլճ ա. հիսար գնտ. մնր. չնկլ. պէյլ.
8 45 Եենմ. մզպ. պէյթտ. Թրպ. ենիր. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ.
10 15 Մզպ. պէյթտ. Թրպ. ենք. միրկ. պէշկ.
10 30 Մզպ. պէյթտ. Թրպ. պէյր. բշպ. չպգ. գնլճ. ա. հիսար գնտ. մնիր. չնկլ. պէյլ. զզկ. սկիւտաար
11 30 Մզպ. պէյթտ. Թրպ. ենիք. արնվ. զպթ.
11 40 Ուղղակի Պէշիկթաշ Ընկանվուտզեղէն

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Գշ. 20/2 Օսէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ. 21/3 Իզմիր, Բիրէ, Ադեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, հաղորդակցություն Բին Ադեքսանդրիէն Բոր Սաիտ, Եսֆա, Պէյրութ, Թրապզոն-Նամ.
Գշ. 21/3 Պուրգաս, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի.
Եշ. 22/4 Ինեպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրթու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Գամրուտ ժամը 3ին միջօրէէն առաջ
Եշ. 22/4 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 23/5 Օսէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 24/6 Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Բիրէ, Թրապզոն-Նամ, Պէյրութ, Եսֆա, Բոր-Սաիտ, Ադեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Տոմսեր ուղղակի Բաթում համար։
Առաջին կարգ 245 ֆրանկ. Բ. կարգ 175 ֆրանկ. Տեղեկութեանց համար դիմել գործակալին Թ. փ Հանի Գրասենեակին։
516 Թ. ՌԸՊՈՒ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ ընթացող շոգ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ցլավիա	3500
Առմենիան	10500	Էմիրշիրն	3500
Բէսարիան	10500	Արրմ.րն	3000
Լանքասդրիան	9000	Արմենիան	3500
Ֆիլատելֆիա	9000	Անապիան	3500
Գոլսմպիան	8000	Անէնիան	2800
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2800
Պոսոնիան	8000	Ալզաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրմիան	3700	Մինեռ	900
Վավոնիան	3700	Օրօրոզ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Գալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը դրկել չգնեանէն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ա. Ելի տեղեկութեանց համար դիմել առ.
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԵՆ
Գալաթիա, քարափին վրայ
600 *մաքսատան հին տեղը*

ՔԻՆԳԸՐ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆՍԿԱՑԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը մեկնի
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	18900	Միլանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քանարդիա	4841
Լուքանիա	12950	Վերրա	3229
Լամբանիա	12950	Բալա	2945
Սուլթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիրիա	2935
Էթիուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սերվիա	7392	Սկերբ	2181
Ուրանիա	7269	Շերբուրկ	164

Վերիա շոգենաւը, նաւապետ Ռիսորդ, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի սեպտեմբեր 30էն։

Դիմել առ ՅՈՒԼ և ՍԻԿԵՐ
Joly et Seagor
Մէյսոնէթի խան, թիւ 6, 7 8 Գալաթա, Բայա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի Պորսոյի, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բամսեգ	3000	Թիպս	2300
Անպիս	3000	ՆէբԹիս	2400
Թէյպը	3000	Օսպրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Ֆիֆինբա	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիսթիս	2500	Պիլտեռ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՐԼ և ԸՆԿ.
Ուէթու խան
194 31, *Ճէյմս Սդրիգ Լիվրբուլ։*

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ